

**УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра менеджменту і адміністрування

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи**

**з дисципліни
«ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»**

Харків – 2021

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри менеджменту і адміністрування 1 лютого 2021 року, протокол № 7.

Методичні вказівки рекомендовано для здобувачів вищої освіти за другим навчальним рівнем спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Логістика».

Укладач

доц. І. В. Паламарчук

Рецензент

проф. О. Г. Кірдіна

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Мета і вибір теми курсової роботи.....	5
2 Зміст курсової роботи.....	6
3 Оформлення курсової роботи.....	9
4 Процедура захисту роботи.....	9
5 Тематика курсових робіт.....	10
6 Практична частина.....	13
Питання для самоконтролю.....	22
Список літератури.....	24

ВСТУП

Актуальність курсової роботи пов'язана з тим, що підвищення ефективності промислового виробництва і зниження витрат у всіх ланках логістичного ланцюга багато в чому залежать від раціональної організації товаропровідної мережі, а отже, від раціональної організації закупівель, складського, тарного і транспортного господарства — найважливіших елементів руху товарів.

Удосконалення процесу руху товарів є комплексною проблемою, що включає в себе сукупність взаємопов'язаних завдань. До них належать такі глобальні завдання [10]:

- оптимальне розміщення і перспективний розвиток мережі баз і складів на території України;

- оптимальне поєднання транзитної і складської форм постачання виходячи з мінімуму витрат при переміщенні вантажу і його зберіганні;

- вибір раціональних параметрів і розмірів баз і складів;

- визначення необхідного і достатнього рівня (оптимізація) запасів матеріально-технічних ресурсів;

- вибір раціонального виду транспорту виходячи з мінімуму транспортних витрат і в залежності від характеристик вантажу, що перевозиться (обсягу, виду), і дальності перевезення.

Разом з тим проблема вдосконалення процесу руху товарів вимагає вирішення і таких локальних завдань [14]:

- вибір постачальників матеріально-технічних ресурсів за певними критеріями при здійсненні процесу закупівель; поліпшення техніко-економічних показників усіх ланок товаропровідної мережі;

- вдосконалення методів стимулювання працівників ланок логістичного ланцюга (на базах, складах, транспорті);

- раціональна організація тарного господарства, включаючи ремонтні операції з відновлення тари;

- збільшення обсягу контейнерних і пакетних перевезень;

- впровадження сучасного високопродуктивного підйомно-транспортного та складського обладнання.

Таким чином, проблема вдосконалення процесу руху матеріально-технічних ресурсів є міжгалузевою і має

вирішуватися в комплексі з іншими проблемами, пов'язаними з удосконаленням організації, планування і управління процесом закупівель матеріально-технічних ресурсів, з раціональною організацією транспорту загального користування, включаючи магістральний транспорт, з розвитком інфраструктури окремих регіонів і галузей, з впровадженням досягнень науково-технічного прогресу у виробництво, з розвитком матеріально-технічної бази регіонів і галузей [5].

Оцінка «відмінно» виставляється, якщо 90 – 100 % завдань і відповідей правильні. Оцінка «добре» виставляється, якщо 75 – 89 % завдань і відповідей правильні. Оцінка «задовільно» виставляється, якщо 60 – 74 % завдань і відповідей правильні. Якщо більше половини завдань і відповідей неправильні, то робота вважається не зарахованою та повертається здобувачу на доопрацювання.

1 МЕТА І ВИБІР ТЕМИ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується протягом семестру, коли проводяться аудиторні заняття з конкретної дисципліни, або після вивчення цієї дисципліни. Разом з лекціями, семінарами та виконанням контрольних робіт написання курсової роботи сприяє поглибленню знань студентів з дисципліни, що вивчається.

Метою курсової роботи є систематизація, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань, отриманих в результаті вивчення дисципліни «Логістичний менеджмент». Курсова робота, будучи самостійною роботою студента, дає змогу підвести підсумок його навчання протягом певного періоду часу. Вона повинна мати комплексний техніко-економічний характер і містити теоретичний, аналітичний і проектний матеріали, а також рекомендації щодо вдосконалення системи руху товарів. Курсова робота має показати рівень підготовленості студентів до самостійної роботи в умовах сучасного виробництва. Вона покликана розвинути їхні навички оволодіння методикою дослідження і експериментування при вирішенні розглянутих проблем [12].

Отже, метою курсової роботи є набуття студентами таких навичок:

- застосовувати знання, отримані на лекціях і практичних заняттях, для самостійного аналізу діяльності підприємств;
- теоретично грамотно і логічно послідовно викладати розглянуту проблему;
- виділяти найбільш суттєві недоліки практичної діяльності підприємств;
- самостійно формулювати проблему, ставити завдання і розробляти обґрунтування пропозицій у галузі комерційної діяльності;
- використовувати економіко-математичні методи дослідження, що підвищують репрезентативність і обґрунтованість самостійно сформульованих пропозицій.

Написання даної роботи допоможе студентам набути навичок ув'язки питань теорії з практичною діяльністю та досвіду роботи з економічною літературою та статистичними даними.

Тема курсової роботи вибирається студентом самостійно. Після вибору теми слід ознайомитися з усіма питаннями, пов'язаними з нею, за програмою курсу і вивчити методичні посібники з цієї дисципліни, а потім літературу, рекомендовану в навчальній програмі. Результатом цієї роботи має стати попередній варіант плану курсової роботи з обраної теми. Потім належить самостійно розширити коло літературних джерел, підібрати фактичний матеріал і скласти остаточний варіант плану курсової роботи, погодивши її з науковим керівником. Остаточний варіант плану визначає зміст курсової роботи.

2 ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

У курсовій роботі студент має:

- викласти сутність обраної проблеми, її місце в загальних завданнях логістики і значення, а також обґрунтувати важливість і актуальність розглянутих питань з теоретичних і економіко-організаційних позицій;

- проаналізувати сучасний стан досліджуваної проблеми, розглядаючи основні етапи її еволюції (формування, становлення і розвиток) в історичному аспекті, а також прогнози на майбутнє;
- виконати розрахунки по практичних завданнях.

Курсова робота має містити такі розділи: вступ, теоретичний огляд проблеми, аналітичний розділ, основна (рекомендаційна) частина, висновок і список літератури, використаної при написанні роботи, в певних випадках необхідні додатки. Загальний обсяг курсової роботи – 30 – 40 сторінок машинописного (комп'ютерного) тексту.

У вступі автору курсової роботи необхідно обґрунтувати актуальність розроблюваної теми, її місце в загальних завданнях логістики і значення в економічному житті країни, чітко сформулювати цілі і завдання курсової роботи. Тут розкривається структура роботи, визначаються її основні етапи, інформаційна база, об'єкт і методика дослідження.

У теоретичному розділі курсової роботи слід простежити розвиток обраної проблеми, особливу увагу приділяючи спеціальній літературі. У цьому розділі має бути відображено сучасне розуміння розглянутого питання, при цьому характер викладу не має бути суто описовим. Слід звернути увагу на розбіжності в трактуваннях питання, що даються різними авторами, і на основі критичного огляду наявних точок зору обґрунтувати і викласти власну позицію з даного питання. Не слід відтворювати в роботі літературні джерела без оформлення виносок на цитати і цифрові дані.

Аналітичний розділ. У цьому розділі слід визначити рамки аналізу, виявити тенденції в розвитку досліджуваних процесів, недоліки і відхилення від вимог, що ставлять на сучасному етапі до діяльності комерційних фірм. Завдання аналізу не зводиться тільки до виявлення недоліків, необхідно відображення і позитивних сторін, що дасть змогу подати явища, які розглядаються, у всьому їх різноманітті і загальному зв'язку. Автор проводить всебічний економічний аналіз розглянутої проблеми на підставі чинних нормативних актів, зібраних статистичних даних і практичних матеріалів. При підготовці цього розділу слід повніше використовувати знання, набуті при вивченні таких наукових дисциплін, як статистика, економічний

аналіз господарської діяльності, бухгалтерський облік. Аналітичний розділ має закінчуватися висновками, що розкривають існуючі недоліки в системі організації та планування матеріально-технічного забезпечення, складського, тарного або транспортного господарства на тому рівні управління, який розглядається в курсовій роботі. Тут слід показати необхідність вдосконалення даної логістичної системи або окремих її складових.

Основна (рекомендаційна) частина. Даний розділ курсової роботи присвячений питанням вдосконалення конкретної логістичної системи, аналіз якої був проведений в попередньому розділі. Тут студент має всебічно обґрунтувати і охарактеризувати рекомендовані пропозиції. При цьому напрямки вдосконалення логістичної системи мають бути підкріплені відповідними цифрами. По можливості доцільно розрахувати економічну ефективність проектних пропозицій, яка може бути виражена або у вартісних одиницях, або різними показниками, що характеризують підвищення якості роботи і оперативності різних процедур розрахунку, зниження витрат в тій чи іншій ланці логістичного ланцюга, скорочення документообігу і номенклатури використовуваних матеріальних ресурсів.

Заключення. Курсова робота завершується короткими висновками. Ця частина роботи характеризує ступінь і якість виконання поставленого перед студентом завдання. Висновки формулюються виходячи з такої схеми: завдання курсової роботи, методи і засоби вирішення цих завдань, характер отриманих у курсовій роботі результатів, очікуване впровадження отриманих результатів.

Список літератури включає джерела і літературу, якими користувався автор при написанні курсової роботи, в додатках поміщаються матеріали, використання яких в тексті роботи незручно через те, що вони займають великий обсяг (схеми, таблиці, алгоритми, комп'ютерні програми вирішення завдань та ін.), а також допоміжні матеріали і проміжні розрахунки. Таблиці, дані яких є основним матеріалом для розкриття теми курсової роботи, поміщаються в тексті відповідно до логіки викладу і мають бути ретельно проаналізовані в основній частині роботи.

3 ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Основні вимоги, які ставлять до роботи:

- 1) питання, які розглядаються, мають бути актуальними для сучасного розвитку логістики в Україні;
- 2) у роботі мають використовуватись останні досягнення науки щодо досліджуваного питання;
- 3) при виконанні роботи необхідно обов'язково використовувати економіко-статистичні та економіко-математичні методи досліджень;
- 4) тема має відповідати кваліфікаційній характеристиці дисципліни «Логістика»;
- 5) висновки мають бути стислими та чіткими, запропоновані пропозиції мають бути обґрунтовані та мати практичне застосування на підприємстві. ІНДЗ має бути виконано державною мовою.

Текст друкують на папері формату А4 (210 x 297 мм) через 1,5 міжрядковий інтервал, шрифт – Times New Roman, розмір 14. Поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє та нижнє – 20 мм. Текст основної частини ІНДЗ поділяють на розділи, підрозділи. Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими жирними літерами на початку сторінки у центрі. Заголовки підрозділів друкують маленькими жирними літерами з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовком та текстом має дорівнювати 2 інтервалам. Кожен розділ роботи треба починати з нової сторінки. Додатки розміщують у порядку появи посилань у тексті роботи або у хронологічному порядку формування документів, в т. ч. річних звітів підприємства. Критерії оцінювання наведено у вступі.

4 ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ РОБОТИ

Студенти денної та заочної форм навчання подають роботу на кафедру у встановлений термін (не пізніше ніж за два тижні до закінчення поточного семестру). За підсумками перевірки

науковий керівник пише на неї короткий відгук. Позитивний відгук дає право на захист роботи. Суть захисту в основному зводиться до обґрунтування пропозицій, сформульованих студентом з даної проблеми. Під час захисту студент має відповісти і на всі зауваження, зроблені керівником як у відгуку, так і по тексту. Після захисту виставляється оцінка.

5 ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Теми вибираються відповідно до останньої цифри в заліковій книжці [20].

Для денної форми навчання:

1 Логістичний підхід до управління поточковими процесами

Поняття логістики. Принципова відмінність логістичного підходу до управління поточковими процесами від традиційного. Концептуальні положення логістики.

2 Історичний аспект логістики.

Виникнення логістики. Галузі застосування логістичного підходу. Передумови використання логістичного підходу до управління матеріальними потоками у галузях виробництва та обігу. Реформування матеріально-технічного забезпечення в Україні. Майбутнє логістики.

3 Логістичне забезпечення конкурентного потенціалу організації

Логістика як фактор підвищення конкурентоспроможності фірм. Складові економічного ефекту від застосування логістичного підходу до управління матеріальними потоками в економіці.

4 Формування логістичної системи організації

Поняття логістичної системи. Види логістичних систем. Якісна і кількісна гнучкість логістичних систем. Приклади логістичних систем, інфраструктура логістичної системи. Економічні основи ефективності функціонування логістичної системи.

5 Функціональні зв'язки логістики

Функціональні галузі логістики, їх взаємозв'язок. Функціональний взаємозв'язок логістики з маркетингом,

фінансами і плануванням виробництва. Практика координації діяльності функціональних галузей логістики.

6 Логістичні основи організації великих виробничих комплексів

Особливості поточкових процесів на великих підприємствах. Необхідність оперативного та координаційного логістичного управління. Обґрунтування системи управління поточковими процесами на великих виробничих комплексах.

7 Організація та управління міжнародними вантажними перевезеннями

Транспортування товарів при експортно-імпортних операціях. Транспортні умови контракту купівлі-продажу. Договори на перевезення вантажів. Логістичне забезпечення митного оформлення та супроводу перевезення. Страхування вантажів.

8 Організація і управління процесом переміщення і зберігання вантажів на складах організації

Характеристика і класифікація складів. Визначення деяких параметрів складу, необхідного обладнання та підйомно-транспортних механізмів. Логістичний процес на складі. Стратегічні рішення для ефективної роботи системи складування.

9 Розвиток логістичної концепції у діяльності транспортних організацій

Вплив логістики на транспорт. Транспортна система України: техніко-економічні особливості, стан і характеристика. Технологічний процес роботи будь-якого транспортного підприємства. Нові логістичні системи збору та розподілу вантажів.

10 Логістична система забезпечення сервісного обслуговування покупців продукції

Поняття логістичного сервісу. Формування системи логістичного сервісу. Класифікація видів сервісного обслуговування. Критерії якості та рівень логістичного обслуговування.

Для заочної форми навчання

1 Розвиток маркетингової логістики

Роль маркетингу та логістики в організації та оптимізації поточкових процесів. Логістика постачання як різновид логістики

маркетингу. Роль і місце логістики маркетингу в політиці розподілу товарів. Виконання поставок – завдання логістики маркетингу. Оптимізація логістики маркетингу.

2 Логістична система управління фінансовими потоками

Фінансові потоки в логістичній системі. Вхідні та вихідні фінансові потоки. Управління фінансовими потоками та їх оптимізація. Фінансові відносини, системи платежів і взаєморозрахунків у логістичній системі.

3 Перспективи розвитку інформаційної логістики

Інформаційне забезпечення логістичної системи. Цілі та роль інформаційних потоків у логістичній системі. Управління інформаційною системою зі зворотним зв'язком. Сучасні інформаційні технології у логістиці. Економічна оцінка ефективності інформаційного забезпечення логістичної системи.

4 Організація роботи підсистеми збуту в логістичній системі організації.

Завдання, функції та цілі збутової логістики. Оптимізація витрат збутової логістики. Комерційна діяльність підприємства з реалізації продукції. Економічні основи та ефективність організації та управління товарними потоками. Нова стратегія збуту.

5 Організація філії комерційного банку на основі логістичного підходу.

Особливості банківської діяльності. Управління фінансовими та інформаційними потоками в банку. Макрологістика банківської системи: принципи функціонування. Філія як логістична підсистема комерційного банку. Основні вимоги до організації філії комерційного банку на основі логістичного підходу. Приклади організації філії комерційного банку на основі оптимізації фінансових та інформаційних потокових процесів.

6 Визначення ефективності логістичної системи управління ресурсозбереженням.

Економічні основи функціонування логістичної системи. Економічна оцінка функціонування логістичної системи. Ресурси функціонування та резерви підвищення ефективності логістичної системи підприємства.

7 Удосконалення термінальних систем на основі принципів логістики.

Основні принципи логістики: системність, інтеграція та оптимізація, що обумовлюють ефективність функціонування термінальних систем. Особливості організації та основні функції терміналів, їх роль у товарорусі. Проблеми та перспективи діяльності терміналів в Україні.

8 Логістика та транспортні коридори

Поняття транспортного коридору. Функціонування транспортних коридорів на основі принципів логістики. Інформаційне забезпечення транспортних коридорів. Основні транспортні коридори в Україні. Проблеми та перспективи розвитку транспортних коридорів в Україні.

9 Розвиток інфраструктури товарних ринків в Україні

Визначення інфраструктури та її значення для розвитку товарних ринків. Основні інститути інфраструктури товарних ринків: товарні біржі, торгові будинки, торгово-промислові палати. Аукціони, ярмарки, виставки, їх особливості як підсистем у макрологістиці. Проблеми та перспективи розвитку інфраструктури товарних ринків в Україні.

10 Оптимізація транспортної системи

Транспортна система України: техніко-економічні особливості, стан, характеристика та розрахунок деяких показників. Застосування математичних методів при організації матеріалопотоку. Логістична концепція побудови моделі транспортного обслуговування споживачів і підприємства.

6 ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Завдання 1

Використовуючи стратегічні моделі прибутку і рентабельності, домогтися в наведеному прикладі збільшення рентабельності власного капіталу. Необхідні значення рентабельності (за варіантами) наведені в таблиці 1.

Розрахунки виконати для трьох випадків:

1 Рентабельність власного капіталу збільшується за рахунок збільшення виручки від продажів (передбачається, що пропорційно зростають собівартість реалізованої продукції та інші змінні витрати).

2 Рентабельність власного капіталу збільшується за рахунок зменшення собівартості реалізованої продукції та інших змінних витрат.

3 Рентабельність власного капіталу збільшується за рахунок зменшення поточних активів (матеріальних запасів і дебіторської заборгованості).

При цьому передбачається, що для формування надлишкових активів був використаний банківський кредит. Ставка кредиту (за варіантами) наведена в таблиці 1. Величину податку на прибуток для всіх трьох випадків визначити за формулою [1]

$$\text{НП} = (\text{ВП} - \text{ПР 1} - \text{ПР 2}) \times \text{СтН} / 100, \quad (1)$$

де НП – податок на прибуток, млн дол.;

ВП – валовий прибуток, млн дол.;

ПР1 – інші змінні витрати, млн дол.;

ПР2 – інші постійні витрати, млн дол.;

СтН – ставка податку на прибуток, %.

При проведенні розрахунків найбільш доцільним є використання табличного процесора EXCEL. При цьому після побудови моделі можливе використання будь-яких комбінацій розглянутих вище методів.

Таблиця 1 – Вихідні дані для розрахунку

Показник	Варіант									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Рентабельність власного капіталу, %	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Ставка податку на прибуток, %	15	16	17	18	19	20	21	22	23	25

Завдання 2

ПП «Фат» здійснює торгівлю взуттям (чоловічого, жіночого та дитячого асортименту). Режим роботи магазину: з 10–00 до 19–00 год, без перерви на обід і вихідних днів. Загальна площа магазину – 150 кв. м, площа торгового залу – 120 кв. м. Штат магазину – 18 осіб.

Зробити:

- 1) схему організаційної структури управління організації;
- 2) обґрунтувати свій вибір;
- 3) описати переваги і недоліки даної структури;
- 4) скласти графік роботи співробітників.

Завдання 3

Розрахувати ціни реалізації готової продукції, виходячи зі схеми виробничого процесу, економічних і технічних показників кожної переробки (таблиця 2):

- 1) видобуток сировини і підготовка до переробки;
- 2) виробництво напівфабрикатів;
- 3) виготовлення готового продукту, визначте:
  - а) ціну готового продукту;
  - б) частку логістичних витрат у кожному переділі;
  - в) частку логістичних витрат у сумарних витратах на виробництво продукції.

Таблиця 2 – Вихідні дані для розрахунку

Показник	Варіант									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
1 ЕТАП. Закупівля сировини та підготовка до споживання										
Обсяг видобутку, тис. т/год	100	90	80	70	110	120	130	140	150	160
Ціна сировини, дол./т	250	240	230	220	210	200	190	200	210	220
% виходу після обробки	60	50	60	50	60	50	60	50	60	50
Зберігання на складі, %	3	4	5	3	4	5	3	4	5	3
Витрати на обробку	1,3	1,2	1,1	1	1,1	1,2	1,3	1,4	1,3	1,2

Продовження таблиці 2

Показник	Варіант									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Витрати на пакування	0,8	0,7	0,6	0,5	0,8	0,7	0,6	0,5	0,8	0,7
Тариф на доставку	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3
Завантаження / вивантаження дол./т	0,2	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3	0,2	0,3
Норма прибутку, %	5	6	7	5	6	7	5	6	7	5
Оброблена сировина протягом року надходить на підприємство з виробництва напівфабрикатів										
2 ЕТАП. Виробництво напівфабрикатів										
% виходу н/ф з сировини	80	70	60	80	70	60	80	70	60	80
Витрати на виробництво, дол. /т	12	11	10	9	12	11	10	9	12	11
Зберігання на складі, % від вартості сировини	3	4	5	6	3	4	5	6	3	4
Витрати на пакування, дол. /т	0,7	0,6	0,5	0,7	0,6	0,5	0,7	0,6	0,5	0,7
Тариф на доставку, дол. /т	0,4	0,3	0,2	0,5	0,4	0,3	0,2	0,5	0,4	0,3
Завантаження / вивантаження, дол. /т	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Норма прибутку, % вартості напівфабрикатів	4	3	4	3	4	3	4	3	4	3
Усі напівфабрикати протягом року надходять на підприємство з виготовлення кінцевого продукту										
3 ЕТАП. Виробництво готового продукту, % використання напівфабрикатів										
% використання напівфабрикатів у виробництві, %	95	94	93	92	91	90	95	94	93	92
Обсяг виробництва, тис. шт.	500	490	480	470	460	450	500	490	480	470
Виробництво, дол./т	2,5	2,4	2,3	2,2	2,5	2,4	2,3	2,2	2,5	2,4

Продовження таблиці 2

Показник	Варіант									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Зберігання на складі, дол./т	1,5	1,4	1,3	1,2	1,5	1,4	1,3	1,2	1,5	1,4
Витрати на пакування, дол./т	0,8	0,7	0,6	0,5	0,8	0,7	0,6	0,5	0,8	0,7
Тариф на доставку, дол./т	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Завантаження / вивантаження, дол./т	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Норма прибутку вартості, % від готового продукту	6	5	4	6	5	4	6	5	4	6

Завдання 4

Вибір альтернативного постачальника.

У консультаційну фірму звернулася голландська компанія з питанням: де їй вигідніше закуповувати комплектуючі для своєї продукції – в Європі або в Південно-Східній Азії (таблиця 3)?

Таблиця 3 – Вихідні дані для розрахунку

Показник	Варіант									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Питома вартість поставленого вантажу в Південно-Східній Азії, тис. євро/м ³	3	4	5	6	3	4	5	6	3	4
Перевищення транспортного тарифу при доставці з Південно- Східної Азії, євро/м ³	105	110	115	120	125	130	100	95	90	85
Імпортне мито на товар з Південно-Східної Азії, %	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Мито при закупівлі в Європі (не стягується)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Продовження таблиці 3

Показник	Варіант									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Ставка обліку витрат на запаси в дорозі, %	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	2	1,9	1,8	1,7
Ставка обліку витрат на створення страхових запасів, %	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4
Вартість одиниці товару в Європі, євро	108	112	115	120	130	100	110	115	118	120
Вартість одиниці товару в Південно-Східній Азії, євро	89	92	94	96	100	90	100	105	107	111

Дайте відповідь компанії щодо ефективності закупівель. Проаналізуйте розрахунки, які не враховує даний метод при визначенні ефективного постачальника?

Розв'язання. Спочатку необхідно розрахувати, на скільки відсотків відрізняються логістичні витрати з доставки з Південно-Східної Азії від базисних витрат:

$$Z_{\text{доп}} \% = \frac{T}{y} \times 100 + P_{\text{імпорт}} + Z_{\text{в дорозі}} + Z_{\text{страх}}, \quad (2)$$

де T — транспортний тариф за перевезення 1 м^3 вантажу, євро/ м^3 ;
 y — питома вартість кубометра вантажу в країні з меншою ціною продукції, євро/ м^3);

$P_{\text{імпорт}}$ — імпортне мито на товар з Південно-Східної Азії, %;

$Z_{\text{в дорозі}}$ — ставка обліку витрат на запаси в дорозі, %;

$Z_{\text{страх}}$ — ставка обліку витрат на страхові запаси, %.

Закупівля в Південно-Східній Азії буде ефективна, якщо різниця ціни товарів у Європі та Азії виявиться більше додаткових витрат.

Визначимо різницю цін на товари у різних континентальних постачальників:

$$\Delta \text{цін} \% = \frac{(C_{\text{max}} - C_{\text{min}})}{C_{\text{min}}} \times 100 \%, \quad (3)$$

де Δ цін % – різниця цін постачальників, %;

Ц_{мах} – максимальна ціна постачальника (в даному випадку європейського);

Ц_{мін} – мінімальна ціна постачальника (в даному випадку азійського).

Завдання 5

Вибір альтернативного постачальника

Українській фірмі необхідно визначити, де економічно доцільно закуповувати напівфабрикати: в Україні у дилера або в Китаї у виробника (таблиця 4).

Таблиця 4 – Вихідні дані для розрахунку

Показник	Варіант									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Питома вартість вантажу, що поставляється, дол. США/ тис. куб. м	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Транспортний тариф доставки з Китаю, дол. США/ куб. м	170	160	150	140	130	120	110	100	90	80
Імпортне мито на даний товар з Китаю, %	15	14	13	12	16	17	18	15	14	13
Ставка на запаси в дорозі, %	3	2	1	2	3	2	1	2	3	2
Ставка на страхові запаси, %	0,8	0,7	0,6	0,5	0,8	0,7	0,6	0,5	0,8	0,7
Вартість товару в Україні у дилера, дол. США	110	115	120	125	130	110	115	120	125	130
Вартість товару у китайського виробника, згідно з отриманою комерційною пропозицією, дол. США	98	100	102	104	110	98	100	102	104	110

- а) де доцільно закуповувати напівфабрикати?
 б) при якій величині знижки китайського виробника закупівля в Китаї стане доцільною?

Завдання 6

Вибір альтернативного постачальника

Українській компанії необхідно визначити, де економічно доцільно закуповувати товари – в Європі або США, за умови рівної якості та інших ризиків. Визначте економічно доцільний регіон закупівель.

Вихідні дані для аналізу наведені у зведеній таблиці 5.

Таблиця 5 – Витратні показники закупівель у різних регіонах

Показник	1		2		3		4		5		6		7		8		9		0	
	Європа	США	Європа	США	Європа	США	Європа	США	Європа	США	Європа	США	Європа	США	Європа	США	Європа	США	Європа	США
Питома ціна вантажу, тис. дол./м ³	5	5	6	6	7	7	8	8	5	5	6	6	7	7	8	8	5	5	6	6
Транспортний тариф дол./м ³	150	500	140	450	130	400	120	350	150	500	140	450	130	400	120	350	150	550	150	600
Мито, %	20	20	19	19	18	18	20	20	19	19	18	18	20	20	20	20	19	19	18	18
Ставка на запаси в дорозі, %	4	8	2	6	4	10	3	5	4	8	2	6	4	10	3	5	4	8	2	6
Ставка на страхування запасів, %	0,6	3	0,5	3	0,4	3	0,4	4	0,5	5	0,6	3	0,5	3	0,4	3	0,4	4	0,5	5
Ціна товару, дол.	100	85	100	80	90	80	90	70	90	65	100	85	100	80	90	80	90	70	90	65

Завдання 7

Визначити параметри системи з фіксованим розміром замовлення (таблиця 6).

Таблиця 6 – Вихідні дані

Показник	Варіант									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
Готова потреба в матеріалах, тис. од.	1,5	1,2	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2
Число робочих днів у році, дн	226	226	226	226	226	226	226	226	226	226
Час поставки, доб	10	12	15	17	10	12	15	17	10	12
Можлива затримка поставки, доб	2	1	2	1	2	3	1	2	3	1
Вартість замовлення, умов. од.	200	220	230	240	250	260	270	280	290	300
Вартість одиниці виробу, умов. од.	400	450	500	550	600	400	450	500	550	600
Частка витрат на зберігання % від вартості одиниці виробу	20	15	20	15	20	15	20	15	20	15

Оптимальний розмір замовлення зазвичай розраховують за формулою Вільсона (Willson)

$$q^* = \sqrt{\frac{2AS}{I}}, \quad (4)$$

- де S – потреба за період (як правило, рік);
 I – витрати на зберігання одиниці вантажу за період;
 A – витрати на поставку одиниці продукції, куди входять:
- вартість транспортування (може не включатися),
  - витрати на укладання угоди,
  - вартість контролю виконання замовлення,
  - вартість форм документів,
  - послуги зв'язку.

Розрахунки навести в таблиці 7.

Таблиця 7 – Порядок розрахунку параметрів системи з фіксованим розміром замовлення

Показник	Розрахунок
1 Потреба, шт.	Дано
2 Оптимальний розмір замовлення, шт.	Формула
3 Час поставки, доб	Дано
4 Можлива затримка у поставках, доб	Дано
5 Очікуване денне споживання, шт. / дн	[1]: [число робочих днів]
6 Термін витрачання матеріалу, дн	[2]: [5]
7 Очікуване денне споживання за час поставки, шт.	[3]* [5]
8 Максимальне споживання за час поставки, шт.	([3]+ [4])* [5]
9 Гарантійний запас, шт.	[8]- [7]
10 Граничний рівень запасу, шт.	[9]+ [7]
11 Максимальний бажаний запас, шт.	[9]+ [2]
12 Термін витрачання запасу до порогового рівня, дн	([11]+ [10]):[5]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

- 1 Історичні джерела формування терміна «Логістика».
- 2 Схожість підходів до визначення поняття «логістика» у військовому і математичному аспектах.
- 3 Основний об'єкт логістичного управління на мікрорівні.

- 4 Функціональні галузі логістики на рівні підприємства і їх взаємозв'язок.
- 5 Роль менеджменту в розвитку логістичних систем.
- 6 Функції, які здійснюють логістичні підрозділи компанії.
- 7 У чому полягає практичне досягнення успіху в логістиці?
- 8 Які основні види діяльності служби логістики на підприємстві?
- 9 Аутсорсинг і інсорсинг: зміст понять та використання в логістиці.
- 10 Зміст логістичної місії компанії.
- 11 Функціональні проблемні галузі на рівні підприємства.
- 12 Причина конфліктів на підприємстві, пов'язаних з проходженням через нього матеріального потоку.
- 13 Напрями вирішення конфліктів у галузі управління запасами.
- 14 Порядок вирішення конфліктів у галузі закупівель.
- 15 Приклади міжфункціональної і міжорганізаційної інтеграції.
- 16 Перерахуйте принципи організації високоефективних виробничих процесів.
- 17 Що таке виробнича логістика, які завдання вирішуються виробничою логістикою?
- 18 Охарактеризуйте логістичну і традиційну концепції організації виробництва. У чому їх принципова відмінність?
- 19 Наведіть приклади внутрішньовиробничих логістичних систем.
- 20 Перерахуйте елементи, що входять до складу внутрішньовиробничих логістичних систем.
- 21 Перерахуйте етапи перетворень взаємин відділів підприємства між собою і порядку планування.
- 22 Яку роль відіграють закупівлі (постачання) в діяльності сучасного підприємства?
- 23 У чому полягає відмінність між закупівлями при адміністративно-господарській системі (традиційний підхід) і в умовах ринкової економіки (логістичний підхід)?
- 24 Як вирішується на практиці завдання «зробити або купити»?
- 25 Перерахуйте основні і додаткові методи закупівель.

- 26 Поняття логістичного сервісу.
- 27 Порядок формування системи логістичного сервісу.
- 28 Методи оцінки рівня логістичного обслуговування.
- 29 Критерії якості логістичного обслуговування.
- 30 Склад післяпродажних логістичних послуг.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1 Волохова І. В., Романова Н. В., Сухоборова Т. П. Логістичні системи залізничного транспорту в умовах глобалізації. *Інфраструктура ринку*. 2019. № 34. URL : <http://www.market-mfr.od.ua/uk/34-2019>.

2 Крихтіна Ю. О., Гриценко Н. В. Використання транспортно-логістичних систем у процесі міжнародного руху товарів. *Інституціональний вектор економічного розвитку / Institutional Vector of Economic Development* : зб. наук. пр. МІДМУ «КПУ». Запоріжжя : Вид-во КПУ, 2010. Вип. 3 (2). С. 163 – 171.

3 Паламарчук І. В. Характеристика рішень в умовах ризику при управлінні ланцюгами поставок. *Маркетинг і логістика в системі менеджменту на залізничному транспорті*. VI Міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2016. 315 с.

4 Паламарчук І. В. Ефективна організація вантажних перевезень із застосуванням логістики. *Вісник економіки транспорту і промисловості* : зб. наук.-практ. статей. Харків, 2016. № 54. 117 с.

5 Логістика на залізничному транспорті : навч. посіб. / С. В. Панченко, О. Г. Дейнека, О. В. Дикань та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2019. 263 с.

6 Паламарчук І. В., Артюх Н. А. Управління ланцюгами постачань та використання засобів логістичної інфраструктури. *Вісник економіки транспорту і промисловості* : зб. наук.-практ. статей. Харків, 2018. № 60. 127 с.

7 Громова О. В. Теоретичні аспекти логістики зовнішньоекономічної діяльності. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. Харків, 2015. № 52. С. 163 – 171.

8 Громова О. В. Теоретичні аспекти логістики зовнішньоекономічної діяльності. *Вісник економіки транспорту і промисловості* : зб. наук.-практ. статей, спецвипуск. Харків, 2016. № 54. С. 133 – 139.

9 Громова О. В., Рубан А. П. Удосконалення методів планування та проектування логістичних систем. *Вісник економіки транспорту і промисловості* : зб. наук.-практ. статей. Харків, 2017. № 60. С. 133 – 140.

10 Громова О. В., Петриковець Ю. І. Логістичний підхід до організації вантажних перевезень залізничним транспортом. *Вісник економіки транспорту і промисловості* : зб. наук.-практ. статей. Харків, 2018. № 64. С. 203 – 209.

11 Громова О. В., Антонєць А. Є. Теоретико-практичні засади створення інформаційно-логістичного центру. *Інфраструктура ринку*. Серія : Економіка та управління національним господарством. 2019. Вип. 36. С. 35 – 42. URL : http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/36_2019_ukr/8.pdf.

12 Громова О. В., Шилова О. В. Механізм використання логістичного аутсорсингу в діяльності українських компаній. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 6 (17). С. 122 – 125. URL : http://rev.kpu.zp.ua/journals/2019/6_17_ukr/25.pdf.

13 Мандич О. В. Методичні вказівки для виконання індивідуального навчально-дослідного завдання з логістики. Харків : ХНТУСГ, 2015. 19 с.

14 Юсипова Д. Контрактная логистика – индикатор развития рынка. *Логистика*. 2007. № 1. С. 22–24.

15 Лук'янова О. М., Кривцун Д. Ю. Світовий досвід та перспективи розвитку транспортно-логістичної системи України. *Економіка та суспільство*. Мукачеве : МДУ, 2018. № 18. С. 166 – 172.

16 Виноградов А. Восемь проблем логистики. *Маркетолог*. 2003. № 3. С. 47–54.

17 Ковалева Е. Новая функция на старом производстве. *Логистика & Система*. 2005. № 3. С. 185.

18 Родионов А. Системы производства: логистические стратегии. *Логистика & Система*. 2006. № 1. С. 31–35.

19 Тараншин А. Менеджмент планирования производства. *Прикладная логистика*. 2007. № 12. 312 с.

20 Mau M. Logistik: mit Übungsaufgaben und Lösungen. Köln: WRW-Verl., 2002. 78 c.

21 <http://bukvar.su/menedzhment/page,2,116473-Logistika.html>

22 <https://blanki-ua.com.ua/dogovor/17743/index.html>

23 <https://buhgalter.com.ua/dovidnik/kspovo/kopfg/>

24 <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-peretvorennia-na-plosini-245217.html>

25 <https://skaz.com.ua/pravo/15253/index.html?page=15>

26 <https://studopedia.org/7-34419.html>

27 <https://profdiplom.com.ua/uk/kursovi-roboti/>

28 <https://uchni.com.ua/ekonomika/27675/index.html>

29 <https://studfile.net/preview/7577607/page:5/>

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
з дисципліни
«ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Відповідальний за випуск Паламарчук І. В.

Редактор Решетилова В. В.

Підписано до друку 16.03.21 р.

Формат паперу 60x84 1/16. Папір писальний.

Умовн.-друк.арк. 1,0. Тираж 5. Замовлення №

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,
61050, Харків-50, майдан Фейербаха, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.